

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝΑ. ΓΕΝΙΚΑ

1) Η Ύπηρεσία Κρατικών Προμηθειών λειτουργεί συμφώνως προς τὰς διατάξεις του Ν.Δ. 3095/1945 ὡς ἑτροποποίηση καὶ συνεκπλήρωσις ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. τῆς 31/12/59 καὶ τοῦ Β.Δ. 866/1960.-

2) Κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ ἄνωτέρου Ν.Δ. 3095 παρ. 1. Η Ύπηρεσία Κρατικῶν Προμηθειῶν εἶναι αὐτοτελής τραπεζιὴ διοικητικῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.-

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀνεκταεστῆθη ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. τῆς 31/12/59 διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπῆλθε ριζικὴ μεταβολὴ εἰς τὸ νομικὸν καθεστῶς τῆς Υ.Κ.Π. Ἀπὸ αὐτοτελῆς ὕπηρεσία πού ἦτο κατηργήθη καὶ ὑπῆρχεν ἐν τῷ συνόλῳ τῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου. Μετὰ ἐν ἑτος ἤτοι τῆν 31/12/1960 ἐξεδόθη τὸ ὑπ' ἀρ. 866/1960 Β.Δ. "περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου" διὰ τοῦ ὁποῖου ἐρυθρίθησαν ὀριστικῶς τὰ τῶν ἀρμοδιοτήτων τῆς διενεργείας τῶν προμηθειῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου.-

Διὰ τῶν ἄνωτέρω τροποποιήσεων μεταβλήθησαν κατὰ βάσιν αἱ ἀρμοδιότητες τῆς Υ.Κ.Π. καὶ αὐτὴ ἐνῶ ἦτο κυρίαρχον ὄργαν ἀπέβλεπεν τὴν αὐτοελεῖάν της καὶ εἶναι ἄλλως Γνωμοδοτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν διαφορῶν θεμάτων ἐν ᾗ τελικῶς ἀποφασίζουσι ὁ Ὑπουργὸς Ἐμπορίου καὶ ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργός, τοῦ ὁποῖου τὴν ὕπηρεσίαν ἀπορρῶ ἢ προσηθεία, ἔχοντες τὸ δικαίωμα νὰ ἀναπέμψουν πρὸς συζήτησιν ἢ νὰ μεταβάλουν τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς.-

3) Τὰ ἀποτελέσματα τῆς κατὰ τὰ ἄνω μεταβολῆς εἶναι τὰ κάτωθι :

α) Γενικῶς, ὡς μὴ ἔδει, ποικίλα καὶ βαρῦντατα ἐδόθησαν τοῦ ἐκαστοτοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου λόγῳ τῆς ἀπορροστικῆς γνῶμης τοῦτου ἐπὶ τῶν προμηθειῶν ἢ Προϊσταμένου Ὑπουργοῦ.-

β) Ἡ ὑπεργιγὴ τῆς Υ.Κ.Π. εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου ἀντὶ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ἀπεδεινώσκει τὸ συναίσθημα τῆς ἐξόθεν τῶν ὕπηρεσιῶν της ἣτις ἦτο ἀσφαλῶς ἐπισημνημένη εἰς τὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ λόγῳ παραδόσεως καὶ λόγῳ ἐξειδικευσεῶς τῶν ἐπι μακρὰ ἔτη εἰς τὴν ὁμοίαν τῶν καθηκόντων τῶν παρὰ τῆς Υ.Κ.Π.-

Κατὰ συνέπειαν κατόπιν τῶν ἄνωτέρω ἐπιβάλλεται α) ἡ ἐπαναφορὰ τῆς Υ.Κ.Π. εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ β) ἡ κατοχῶσις τῆς πλήρους αὐτοτελείας τῆς Υ.Κ.Π. ἥτις καὶ θὰ ἀποδόσθαι ἀδιάρβλητον καὶ μακρὰν πώσης πολιτικῆς σχέσεως ἔργον (Ἡ σύνθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποτελεῖται ἀπὸ ἄνωτέρου Κρατικοῦς λειτουργοῦ, ἀπὸ ἐκπροσώπου τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων, ἀπὸ τεχνικὸν Σύμβουλον καὶ ἀπὸ ἄνωτέρου ἄξιωματικὸν ἐκπροσώπων τῶν ἐνόλων δυνάμεων, ἣτις ἐγγυῶται τὸ ἀμερόληπτον τῆς κρίσεώς της).

Β. ΔΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Υ. Κ. Π.

Ἄνεξαρτήτως τῶν ὡς ἄνωτέρω γενικῶν παρατηρήσεων ἡ εὐρυθρος λειτουργία τῆς Υ.Κ.Π. ἐξαρτᾶται ἐν πολλοῖς καὶ ἀπὸ τὴν προσωπικότητα τοῦ Προέδρου της καὶ ἀπὸ τὴν ἀδιείπωτον καὶ συνεχῆ παρακολούθησιν τοῦτου εἰς τὸ ἔργον της. Ὅστος δέον νὰ συγκεντρώνη καὶ πεῖραν καὶ κύρος καὶ ἀνεξαρτησίαν γνῶμης καὶ δυνάμιν ἀντιστάσεως εἰς πᾶσαν ὁποθενδήποτε ἀποκλιμένην πῆσιν.

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον διενεργείας τῶν προμηθειῶν παρατηροῦνται τὰ κάτωθι α) Ἐξαιρετικὸς συντονισμοῦ εἰς τὴν προμήθειαν τῶν διαφορῶν εἰδῶν. Πολλῆς παρουσιάζεται τὸ ἐξῆς φαινόμενον. Αἱ ὕπηρεσιαι τῶν διαφορῶν Ὑπουργείων νὰ ἔχωσι ἀνάγκην τοῦ αὐτοῦ εἶδους καὶ ἀντὶ νὰ γίνεται ἐνίατα ἢ προμήθεια διὰ συγκεντρωμένων τὸ ποσὸν τῆς προμηθείας ὄλων τῶν ὕπηρεσιῶν τὸ ὁποῖον μεταγενεστέρως νὰ διανέμεται μεταξὺ αὐτῶν, διενεργουμένης χωριστῶς ἀνεξαρτήτως δι' ἐκαστὴν ὕπηρεσίαν με ἀποτελέσμα τῆν, λόγῳ τοῦ κατακερματισμοῦ τῶν ποσοτήτων, μὴ ἐπίτευξις τῶν καλυτέρων διὰ τὸ Δημόσιον ἁμῶν. Τοῦτο ἀμεγαρητικῶς τοῦ δημιουργουμένου φόρου ἐργασίας καὶ παρακολουθήσεως πολλῶν μικροδημοπρασιῶν διὰ τὸ αὐτὸ εἶδος παρὰ τῶν ἀρμοδίων Ὑπηρεσιῶν τῆς Υ.Κ.Π.-

β) Αἱ προδιαγραφαὶ διὰ τὴν προμήθεια τοῦ αὐτοῦ εἶδους παρὰ τῶν ὕπηρεσιῶν τῶν διαφορῶν Ὑπουργείων εἰς τὰ ὄψοματα καὶ ἰδίῳ τὰ μᾶλλον καὶ εἰς ἄλλα εἶδη παρουσιάζουσιν μεταξὺ ἄλλων ἀσυνεπῆς διαφοράς καὶ ἕνεκα τούτου διενεργεῖται δι' ἐκαστὴν μικροποσότητα χωριστὸς διαγωνισμός, θὰ ἦτο δυνατόν καὶ ἐπιβεβλημένον νὰ ἐξαλειφθοῦν αἱ ἄνευ σημασίας αὐταὶ μικροδιαφοραὶ καὶ νὰ εἴ ἑνοποιηθοῦν αἱ προδιαγραφαί. Ὅστω γὰ γίνεται ἐνίατα καὶ διὰ μεγάλα ποσὰ ἢ προμήθεια καὶ θὰ ἐπιτυγχάνεται μεγαλύτερος συναναμισμός μεταξὺ τῶν προμηθευτῶν καὶ συνεπῶς καλύτεροι διὰ τὸ Δημόσιον τιμαί. Τὰ ἐν ταῖς Α καὶ Β παρ. ὑποδεικνυόμενα ἐξ' ὅσον ἐπαρμωσοῦν, θὰ ἔχουν εἰς ἀποτελέσμα τεραστίαν ὠφέλειαν διὰ τὸ Δημόσιον καὶ ἐν ταῖς ἄλλοις τῆς διαδικασίας τῶν προμηθειῶν.-

γ) Ἡ σύνθεσις τοῦ προσωπικοῦ τῆς Υ.Κ.Π. προμηθειῶν εἶναι κατὰ τὸ σύνολόν της σχεδὸν

ἀπό διοικητικούς ὑπαλλήλους.

Ὁ προορισμός τῆς Υ.Κ.Π. ἐπιβάλλει λόγῳ τῆς φύσεως καί τῆς ἰδιομορφίας τῆς ἀποστολῆς τῆς νά διαφοροποιηθῆ ἡ τοιαύτη σύνθεσις καί νά ἐπανδρωθῆ αὐτή μέ εἰδικούς τεχνικούς δι' ἐκάστην κατηγορίαν τῶν εἰδῶν τῶν διαφόρων προμηθειῶν ὡς δέρματα, φάρμακα, μηχανήματα, ὀφθαλμοκτλ. ἐπί μειώσει τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων οἷτινες ἐν πολλοῖς ἔχουσι παντελῆ ἄγνοιαν τῶν διαφόρων θεμάτων ἅτινα χειρίζονται. Δύναται νά ἀντιταχθῆ ὅτι τήν ἔλλειψιν ταύτη ἀναπληρῶσιν ἐπιτροπαί εἰδικῶν ἐμπειρογνομῶνων εἰς ἃς παραπέμπονται πρὸς ἐξέτασιν τὰ ἀποτελέσματα τῶν διαφόρων διαγωνισμῶν. Τοῦτο ὅμως δέν καλύπτει τό κατά τὰ ἄνω κενόν διότι ἡ σύνθεσις τῶν διαφόρων Ἐπιτροπῶν ἐμπειρογνομῶνων ἀποτελεῖται ὡς μή ἔδει συνήθως κατά πλειοψηφίαν ἀπό μέλη τοῦ ἴδιου τοῦ Ἰπουργείου τοῦ ἐνδιαφερομένου διά τήν προμήθειαν καί αἱ ἀποφάσεις τῆς κατευθύνονται ἀβελόγως τῶν προτιμήσεων τούτων.

Ἐμειωτέον ὅτι ἔχει μεγάλην σημασίαν καί ἐπίδρασιν ἡ μόνιμος παρακολούθησις τῆς ὅλης διαδικασίας τῆς προμηθείας ἐκάστης κατηγορίας τῶν προμηθευομένων εἰδῶν παρά εἰδικῶν τεχνικῶν συγκεντρούτων, ἐκτός τῆς τεχνικῆς τῶν καταρτίσεως, καί τήν ἀπαραίτητον ἐμπορικὴν πείραν τῶν συνθηκῶν τῆς ἀγορᾶς.

δ) Αἱ εἰσηγήσεις εἰς τήν ἐπιτροπήν δέον νά γίνωνται παρά τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως ἢ τῶν διευθυντῶν οἷτινες θά φέρουν καί τήν εὐθύνην τῆς οἰκονομικῆς εἰσηγήσεώς των καί οὐχί, ὡς νῦν γίνεται, παρά τῶν ἀπλῶν εἰσηγητῶν οἷτινες δέον νά ἔχωσιν ὡς μόνον προορισμόν τόν κατατοπισμόν τῶν προϋσταμένων των καί οὐχί τόν τοῦ ὑπευθύνου εἰσηγητοῦ .-

ε) Αἱ ὑπηρεσίαι τῶν διαφόρων Ἰπουργείων καίτοι ἔχουσιν ἐγκαίρως τὰς πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένας πιστώσεις βραδύνουσι εἰς τήν ἀνάθεσιν εἰς τήν Υ.Κ.Π. τῆς προμηθείας τῶν ἀναγκασιούσων αὐταῖς εἰδῶν ὥστε ἡ Υ.Κ.Π. νά προβαίη ἐγκαίρως εἰς τήν προκήρυξιν τῶν σχετικῶν διαγωνισμῶν. Συμβαίνει δέ συχνάκις, κατόπιν τῆς κατά τὰ ἄνω βραδύτητος ὑπὸ τό πρόσχημα τοῦ ἐπείγοντος ὅπερ αὐταὶ δημιουργοῦν νά ζητοῦν ἐξουσιοδότησιν παρά τῆς Υ.Κ.Π. διὰ τήν παρ' αὐτῶν προμήθειαν ἀπ' εὐθείας τῶν ἀναγκασιούτων εἰδῶν ἧτις κατ' ἀνάγκην χορηγεῖται. Τοῦτο σημαίνει εἰς τό νά γίνεται κατάχρησις τῶν ἔργουμένων ἐξουσιοδοτήσεων καί εἰς τήν μὴ κατοχύρωσιν τῶν προμηθειῶν διὰ τῆς Υ.Κ.Π. ἧτις καί ἐξειδικεύσιν περί τὰς προμηθείας ἔχει καί τὰ μέσα καί τήν πείραν τῆς κατά τό ὄσον ὑπερωτέρον διὰ τό δημόσιον τρόπον πραγματοποιήσιν τῆς προμηθείας.-

Διὰ τήν ἀνωτέρω ἐξετέθησαν εἰς γενικὰς γραμμὰς τὰ τῆς Υ.Κ.Π. Βεβαίως τό θέμα τοῦτο δέν ἐξαντλεῖται διὰ τοῦ παρόντος σημειώματος εἰς ἅπασας τὰς λεπτομερείας αἷτινες καί πολλάί εἶναι καί ἀποφασιστικὴν ἐπίδρασιν ἀσκοῦσιν εἰς τήν ἀρτιτέραν διεξαγωγὴν τῶν προμηθειῶν ὡς π.χ. ἡ σύνθεσις τῶν Ἐπιτροπῶν παραλαβῆς, ἡ ἔλλειψις προθεσμίας εἰς τήν Ἐπιτροπήν ἐμπειρογνομῶνων διὰ τήν σύνταξιν τῶν πορισμάτων τῆς καί ἄλλαι, ἀπλῶς ἐσκιαγραφῆθῆ ἐν γενικότητι ἐν ἔθεμα χρῆσιν ρυθμίσεως.-